

Bodosi György őszikéi elé

Dr. Józsa Tivadar neve Pécsely településével forrt egybe, hiszen e Balaton-felvidéki falucska orvosaként dolgozott. Írói nevén – Bodosi Györgyként – adta közre verseskönyveit, szociográfiáit, drámáit és novelláit. Választott faluja adott már tollforgatókat a magyar irodalomnak: Pécsely Király Imrét, a prédikátor-költőt, aki az első magyar ABC-s könyvet írta a XVII. században, Simony Imrét, aki Pécselyen fordította Homéroszt az 1830-as években. Utánuk jött 1954-ben Bodosi György, a Budapesten 1925-ben született szépirodalom és orvos, aki medikusként már az irodalom jegyese volt, s első fiataalkori publikációja Berzsenyi Dánielről Illyés és Sárközi Márta folyóiratában, a *Válaszban* látott napvilágot. (Annak is az utolsó számában. Illyés Gyula nem érthette meg, hogy – többek közt – a *Válasz* helyébe álmódott periodika, a *Hitel*, még életében megjelenjen.) Bodosi 1964-ben mutatkozott be első verseskönyvével (*Az öröm szavaival*).

A lírára Illyés, az esszé műfajára pedig Németh László biztatta. A tihanyi hegy vagy a pécselyi szőlőbirtok valóságos Parnasszusnak bizonyult: a barátok, költőtársak, példaképek, velük a bölcs borozgatások idéződnek föl Bodosi könyveiben.

Például ott a tihanyi nyaraló, amely Illyés Gyula második otthona volt, s amely rejtékadó költői műhelyévé is vált 1950 után. Illyés itt helyezte el kovács-szerszám-gyűjteményét, itt melegedhetett föl a szemeskályha mellett. S amikor már a *Doleo - ergo sum* több volt, mint költői igazság, Illyés az orvosa gyógyító értelmére, eszközeire és gyógyszereinek csillapító hatására mindig számíthatott. Bodosi György jött Pécselyről át a bordákon kopogtatni, a vérnyomást megmérni és a doktori segítséggel együtt jó szót, biztatást adni. Flóra néni, ha éppen nem tartózkodott az alsókopaszhegyi dülőben álló házban, bátran intézhette a család ügyes-bajos dolgait távolabb, mert ott volt a versíró orvos barát. (Bodosi György *Illyés Gyula Tihanyban* című memoárja a Pannónia Könyvek sorában jelent meg Pécsen 1990-ben.) Az olvasó tehát bátran képzelje csak maga elé az orvos-költőt mint afféle humanistát, akinek alakját Borisz Paszternak rajzolta

NÉMETH ISTVÁN PÉTER (1960) az ELTE magyar-könyvtár szakán végzett. Tapolcán él. Keszthelyen könyvtáros. Utóbbi kötete: *21 hurok* (2018).

meg a *Doktor Zsivagó*ban. Bodosi György szép szerepverset is írt a Nobel-díjas regény címszereplőjéről, no meg benne önmagáról 1991-ben. Megtörtént ugyanis, hogy Bodosi téli itéletidőben síléceken ment s jutott megmentendő betegéhez. A vidékre költözése, tájhaza-választása számára nem a világ elől való elbújást, hanem (ellenkezőleg!) az emberi, orvosszakmai és költői kiteljesedését jelentette. Nem csupán tanította, Bodosi tényleg meg is élte a helyben maradás művészetét. Legutóbbi könyve, az *Itiner* című tájregénye végén újra csak oda érkezik vissza, ahonnan könyve iniciáléját vette. Az első és utolsó úgynevezett stáció egy szobor környéke-közele. (A szobor alkotója Farkas Ádám, Kossuth-díjas művésznünk, aki ajándékba készítette a mementót, amit Illyés Mária avatott föl 2017-ben. A kompozíció címe a *JEL* lett. Tövében gonddal vésett fölirat: *A PÉCSELYI VÖLGYTEKNŐBEN/HÉT ÉVEZRED ÓTA ÉLT/PARASZTSÁG EMLÉKEZETÉRE...* Hétezer évesek azok a körárkok a történelmi Zala megyében, amelyekről ma már nem tudjuk, hogy csupán kultikus vagy tényleges fizikai védelmet is nyújtottak hajdanában. Higgyük: mindkettőt. S gondoljunk arra, hogy minden alkotás, vers, próza és szobor védi az idő ellenében készítője eszményeit. S úgy van, ahogy Bodosi írja: „Hiteles helynek már a középkorban is azokat a kultikus helyeket tekintették, ahol menedékre leltek az üldözöttek.” Fogadják a *Hitel* olvasói bizalommal Bodosi György líráját!

A költő minden cserepet és múkincset megbecsült, összegyűjtött, s múzeumnyi értéket adományozott Pécselynek, ekként egy egész kultúrának. Árvízi hajósnak is tekintette magát, aki hajójába veszi mindazt, amit át kell menekíteni a jövőnek. 95 esztendő lett. E három kései verse költészetének esszenciáját tartalmazza: Berzsenyiről, a táj köszöntjeiről (miket Olasz Ferenc is fotografált) és az elveszített kortárs barát emléke előtti főhajtásról szól több mind hat évtizeden át kimunkált, jellegzetes hangján.